

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Videoneuvottelut>Todisteiden vastaanottaminen videoneuvottelun avulla
Todisteiden vastaanottaminen videoneuvottelun avulla

Slovakia

1 Voidaanko todisteita vastaanottaa videoneuvottelun välityksellä joko niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin osallistuu videoneuvotteluun omassa jäsenvaltiossaan, tai niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin ottaa todisteet vastaan välittömästi? Jos voidaan, mitä kansallisia menettelyjä tai lainsäädäntöä tällöin sovelletaan?

Slovakian lainsäädännössä ei ole erityisiä sääntöjä todisteiden hankkimisesta siten, että menettelyyn osallistuu tuomioistuin pyynnön esittäneestä jäsenvaltiosta, mutta säännökset eivät toisaalta myöskään estä tuomioistuinta toimimasta näin. Menettelysääntöjen mukaan tuomioistuin vastaanottaa todisteita istutuskäsittelyssä ja tarvittaessa myös sen ulkopuolella (riita-asiaihin siviiliprosessilain (*Civilný sporový poriadok*) 188 §). Tuomioistuin voi asianomaisten suostumuksella järjestää istutuskäsittelyn videoneuvottelun tai muun viestintätekniikan välityksellä (riita-asiaihin siviiliprosessilain 175 §). Menettelyn osapuolilla on periaatteessa oikeus olla läsnä todisteita vastaanotettaessa.

Todisteiden vastaanottamiselle videoneuvottelun välityksellä ei ole edellä mainittujen lisäksi muita erityisiä menettelyjä. Näin ollen sovelletaan asetusta todisteiden vastaanottamisesta (*Nariadenie o výkone dôkazu*), riita-asiaihin siviiliprosessilakia (*Civilný sporový poriadok*) ja johdannaista lainsäädäntöä eli tuomioistuinten hallinto- ja menettelysääntöjä (*Spravovací a kancelársky poriadok pre súdy*) (Slovakian oikeusministeriön asetus 543, annettu 11. marraskuuta 2005, piirituomioistuinten, alueoikeuksien ja erikois- ja sotilastuomioistuinten hallinnosta ja menettelyistä).

Kaikki muut kysymykset on ratkaistava kyseessä olevien tuomioistuinten välisellä sopimuksella Euroopan oikeudellisen verkoston avustuksella.

2 Onko asetettu rajoituksia sille, ketä videoneuvottelun välityksellä voidaan kuulla? Voidaanko tällä tavoin kuulla esimerkiksi vain todistajia vai myös muita henkilöitä, kuten asiantuntijoita tai asianosaisia?

Slovakian lainsäädäntö ei aseta rajoituksia sille, ketä voidaan kuulla videoneuvottelun välityksellä. Riita-asiaihin siviiliprosessilain 187 §:n mukaan todisteena voidaan käyttää kaikkia seikkoja, jotka voivat tarkoituksenmukaisesti auttaa selkeyttämään asiaa laillisesti hankittuina todistuskeinoina. Erityisesti voidaan kuulla osapuolia, todistajia ja asiantuntijoita.

Riita-asiaihin siviiliprosessilain 203 §:n mukaan todisteet on vastaanotettava noudattaen veloitetta pitää turvallisuusluokitellut tiedot salassa.

Riita-asiaihin siviiliprosessilain 38 §:ssä todetaan, että jos osapuoli on alaikäinen, tuomioistuin ottaa hänen antamansa lausunnon huomioon mutta varmistaa lausunnon alaikäisen lailliselta edustajalta tai lasten sosiaalioikeudellisesta suojelusta ja sosiaalisesta edunvalvonnasta vastaavalla toimivaltaisella viranomaisella taikka kuulemalla alaikäistä myös ilman vanhempien läsnäoloa. Käytännön rajoitukset riippuisivat ymmärrettävästi lapsen iästä ja kehitystasosta sekä tavasta, jolla tuomioistuin on päättänyt kuulla häntä.

3 Onko videoneuvottelun välityksellä vastaanotettavien todisteiden tyyppille asetettu rajoituksia?

Ei ole, lukuun ottamatta todisteen luonteesta johtuvia rajoituksia (esim. videoneuvottelun soveltumattomuus paikatutkintaan).

4 Onko asetettu rajoituksia sille, missä paikassa henkilöä voidaan kuulla videoneuvottelun välityksellä? Onko kuulemisen pakko tapahtua tuomioistuimen tiloissa?

Todisteet otetaan vastaan pääsääntöisesti istutuskäsittelyssä (riita-asiaihin siviiliprosessilain 188 §), joka pidetään yleensä tuomioistuimen tiloissa (tuomioistuinten hallinto- ja menettelysääntöjen 25 § yhdessä 35 §:n kanssa) Henkilöiden kuuleminen olisi teknisistä syistä vaikeasti toteutettavissa muualla.

5 Onko videoneuvottelun välityksellä järjestetyn kuulemisen nauhoittaminen sallittua? Jos on, ovatko siihen tarvittavat laitteet käytettävissä?

Videoneuvotteluun käytettävä välineistö mahdollistaa myös videoneuvottelun tallentamisen. Riita-asiaihin siviiliprosessilain 175 §:n mukaan videoneuvottelun välityksellä käytävälle suulliselle käsittelylle tarvitaan kuitenkin menettelyn osapuolten suostumus. Tällä tavoin tehty tallenne sisällytetään osaksi tuomioistuimen asiakirja-aineistoa.

6 Millä kielellä kuuleminen on toteutettava, a) kun pyyntö esitetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 12–14 artiklan nojalla, ja b) kun kyseessä on välitön todisteiden vastaanottaminen asetuksen 19–21 artiklan nojalla?

Tästä seikasta ei säädetä erikseen siltä osin kuin se liittyy todisteiden vastaanottamiseen ulkomailla tai videoneuvottelun välityksellä. Jos kuuleminen järjestetään 12–14 artiklan mukaisesti, yleisten sääntöjen mukaan Slovakian tuomioistuin käsittely käydään aina maan virallisella kielellä ja tarvittaessa huolehditaan tulkkauksesta.

Jos pyynnön esittänyt tuomioistuin vastaanottaa todisteita suoraan 19 ja 20 artiklan mukaisesti, tämä tapahtuu sen omalla kielellä.

7 Jos tarvitaan tulkkausta, kuka vastaa sen järjestämisestä, a) kun pyyntö esitetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 12–14 artiklan nojalla, ja b) kun kyseessä on välitön todisteiden vastaanottaminen asetuksen 19–21 artiklan nojalla?

Jos kuuleminen järjestetään videoneuvotteluna 12–14 artiklan mukaisesti ja tarvitaan tulkkaus (esim. tuomioistuimen kuulla Slovakiassa asuvaa Ranskan kansalaista), tulkin järjestää Slovakian tuomioistuin, joka kuitenkin pyytää tästä korvauksen pyynnön esittäneeltä tuomioistuimelta asetuksen 22 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Jos kuuleminen järjestetään videoneuvotteluna 19 artiklan mukaisesti, keskusviranomaisen sopii pyynnön esittäneen tuomioistuimen kanssa ehdoista ja edellytyksistä ja ehdottaa, että pyynnön esittänyt tuomioistuin huolehtii tarvittaessa tulkkauksesta. Slovakiassa toimivia tulkkeja voi hakea [Slovakian oikeusministeriön verkkosivuilta](#).

8 Mitä menettelyjä sovelletaan kuulemisen järjestelyissä ja kuulemisajankohdan ja -paikan tiedoksi antamisessa kuultavalle henkilölle, a) kun pyyntö esitetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 12–14 artiklan nojalla, ja b) kun kyseessä on välitön todisteiden vastaanottaminen asetuksen 19–21 artiklan nojalla? Paljonko aikaa kummassakin tapauksessa olisi jätettävä tiedoksiannon ja kuulemisajankohdan välille, jotta asianomainen saisi tiedon riittävän ajoissa?

Slovakian lainsäädäntö ei sisällä säännöksiä, jotka koskisivat erityisesti näitä kysymyksiä. Asiaan sovelletaan yleisiä sääntöjä oikeudenkäynnin suorittamisesta ja todistajien ja osapuolten kutsumisesta kuultaviksi. Tuomioistuin vastaanottaa todisteet pääsääntöisesti istutuskäsittelyssä (riita-asiaihin siviiliprosessilain 188 §), ja haaste on toimitettava riittävän ajoissa siten, että käyttöön jää tuomioistuin käsittelyn valmisteluun varattu lakisääteinen määräaika. Haastetta koskevista vaatimuksista säädetään tuomioistuinten hallinto- ja menettelysääntöjen 46 §:n 3 momentissa. Haaste on annettava tiedoksi ”pääsääntöisesti vähintään viisi päivää ennen kuin käsittelyn on määrä alkaa” (riita-asiaihin siviiliprosessilain 178 §:n 2 momentti).

9 Mitä kuluja videoneuvottelun käytöstä aiheutuu ja miten ne maksetaan?

Slovakian tuomioistuimet eivät veloita kuluja itse videoneuvottelusta.

10 Mitä vaatimuksia on mahdollisesti asetettu sen varmistamiseksi, että henkilö, jota pyynnön esittänyt tuomioistuin välittömästi kuulee, on saanut tiedon siitä, että kuuleminen toteutetaan vapaaehtoiselta pohjalta?

Slovakian lainsäädäntö ei sisällä säännöksiä, jotka koskisivat erityisesti näitä kysymyksiä. Yleisesti pätee, että tuomioistuimen on kuulemisen alussa kerrottava kuultavalle henkilölle tälle kuuluvista menettelyllisistä oikeuksista ja velvoitteista lukuun ottamatta tapauksia, joissa henkilöä edustaa asianajaja tai joissa asianosaisena on valtio, valtion viranomainen tai oikeushenkilö, jota edustaa asianajaja tai muu lakimies (riita-asiain siviiliprosessilain 160 §).

11 Miten varmistetaan kuultavan henkilöllisyys?

Slovakian lainsäädäntö ei sisällä säännöksiä, jotka koskisivat näitä kysymyksiä erityisesti videoneuvotteluun liittyen. Käytännön menettelystä päätetään tapauskohtaisesti asianomaisten tuomioistuinten välisellä sopimuksella. Asiaan sovelletaan yleisiä sääntöjä kuultavien henkilöiden henkilöllisyyden tarkistamiseksi (riita-asiain siviiliprosessilain 200 §). Tiedot tarkistetaan henkilötodistuksesta tai passista. Kuulemisen alussa on tarkistettava todistajan henkilöllisyys ja selvítettävä olosuhteet, jotka voivat vaikuttaa hänen uskottavuuteensa (sukulaissuhteet jne.).

12 Mitä valan vannomiseen liittyviä vaatimuksia sovelletaan ja mitä tietoja pyynnön esittäneeltä tuomioistuimelta tarvitaan, kun valaa edellytetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 19–21 artiklan mukaisessa todisteiden välittömässä vastaanottamisessa?

Slovakian lainsäädäntö sisältää tätä kysymystä koskevia erityisiä säännöksiä ainoastaan rikosoikeudellisissa (ei siviilioikeudellisissa) asioissa. Riita-asiain siviiliprosessilain 196 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuin kertoo kuitenkin todistajalle kuulemisen alussa todistajanlausunnon merkityksestä, hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan (kertoa totuus mitään salaamatta) ja väärän valan antamisesta aiheutuvista rikosoikeudellisista seuraamuksista. Jos pyynnön esittänyt tuomioistuin pyytää todistajan, asiantuntijan tai asianosaisen kuulemista valaehdoisesti oman lainsäädäntönsä nojalla, tällaisen menettelyn ei katsota olevan ristiriidassa Slovakian oikeusjärjestyksen perusteiden (*ordre public*) kanssa. Valan teksti on kansainvälistä yksityis- ja prosessioikeutta koskevan lain 97/1963 58 b §:ssä.

13 Miten varmistetaan, että videoneuvottelupaikalla on yhteyshenkilö, johon pyynnön esittänyt tuomioistuin voi ottaa yhteyttä, ja että kuulemispäivänä paikalla on henkilö, jonka tehtävänä on käyttää videoneuvottelulaitteita ja selvittää mahdolliset tekniset ongelmat?

Kaikissa Slovakian tuomioistuimissa toimii hallintovirkailija, joka vastaa videoyhteyden testaamisesta, kuulemisen ajankohdasta sopimisesta jne. Virkailijalla on koulutus videoneuvotteluvälineistön käyttöön. Ongelmatapauksissa virkailija ottaa yhteyttä tuomioistuimen tekniseen henkilöstöön ja varmistaa, että kuulemispäivänä paikalla on teknikko.

14 Mitä mahdollisia lisätietoja pyynnön esittävältä tuomioistuimelta tarvitaan?

Tarvitaan tekniset tiedot yhteyden luomiseksi pyynnön esittäneen tuomioistuimen laitteisiin ja tarvittaessa tiedot tulkeista.

Päivitetty viimeksi: 06/05/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.